

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANERBLADET

NR. 11 NOVEMBER 1967 52. ÅRGANG

Månedsskrift
for Soransk
Samfund

STAALKONTORET

v. R. E. Brincker

Jægersborgvej 64
Kgs. Lyngby
Telf. (01) 88 26 22

(03) 63 22 22

1. kl. værelser og smukke
selskabslokaler
Største og førende

HOTEL POSTGAARDEN, SORØ

MERKUR A/S

HERMODSGADE 14
ÆGIR 8888

*Kaffe og The
en gros*

— anset og velset

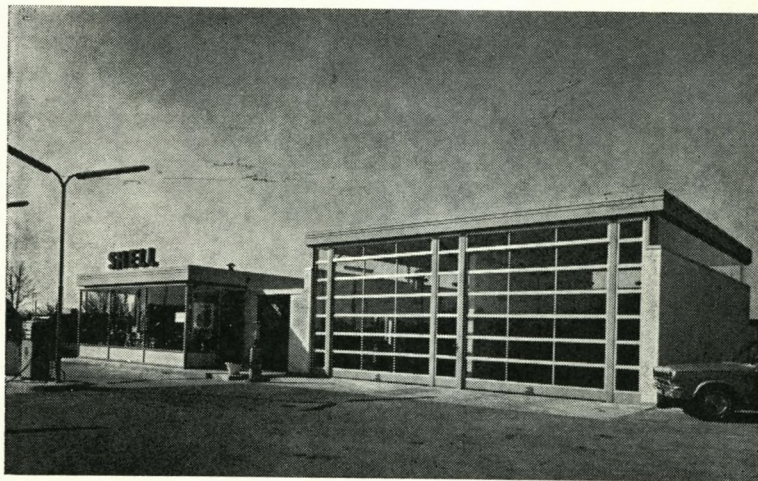
Se det hos de førende tapet- og farvehandlere
landet over

Dansk
VELUX A/S

Maskinvej 4 . København Søborg . Telf. (01) *69 11 33

VELTOR
INDUSTRIPORTE

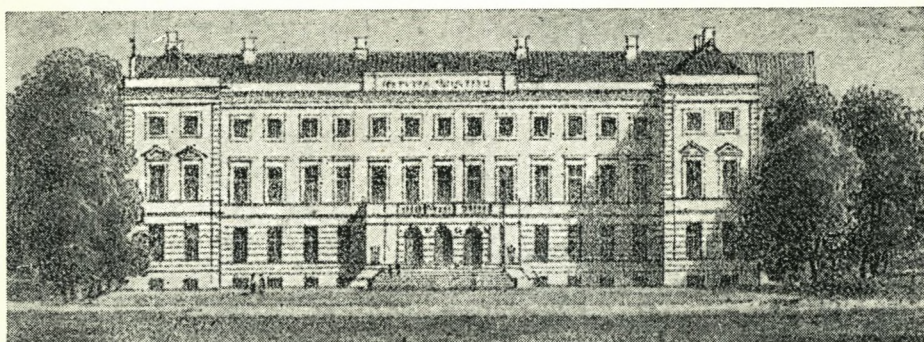

V. KANN RASMUSSEN & CO civilingeniører

Tobaksvejen 10 København Søborg . Telf. (01) *69 11 44

(S. Kamman '27)

(V. Kann Rasmussen '27)

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORANER-BLÅDET

NOVEMBER 1967

52. ÅRGANG

NUMMER 11

Tale ved Soransk Samfunds årsfest på Sorø Akademi d. 14. oktober 1967

Af dir., civilingeniør Gunnar P. Rosendahl

Der gik 400 år, fra krudtet blev opfundet til dets første militære anvendelse i det 14. århundrede.

Den tid, der gik fra opdagelsen af den termojoniske effekt sidst i forrige århundrede til fremstillingen af det første radiorør, i begyndelsen af dette århundrede, var 40 år.

Fra opdagelsen af halvledernes forstærkereffekt i halvtredserne til fremstillingen af den første transistorradio, gik bare 4 år.

Med disse lidt håndfaste eksempler har jeg villet illustrere, at vor situation ikke længere er statisk målt med en menneskealder som alen.

Således kan vi heller ikke længere regne med at få en eksamen for livet. Man opnår ikke længere i 40—50 års alderen en slutstilling, hvori man kan sætte sig til rette for resten af livet. Hele vor situation er blevet mere dynamisk. Tingene ændrer sig ikke bare een

gang, men flere gange indenfor en generation. Vi må derfor hele tiden sørge for at forny os.

Da jeg har beskæftiget mig en hel del med reorganiseringen af et vist studium, og da jeg har ansvaret for efteruddannelsen af en vis dimittendgruppe, er det naturligt for mig ved en rusfest som denne at sige et par ord om, hvordan et moderne uddannelses-system efter min opfattelse bør være, hvis det skal kunne give den studerende de kundskaber, han kan have en livslang glæde af. Naturligvis først og fremmest set i lyset af, at tingene er under stadig udvikling.

Jeg må med det samme sige, at en del af betragtningerne står for min egen regning, og de er således ikke udtryk for opfattelser, der er oplæst og vedtaget i alle kredse. De er naturligvis også præget af den baggrund, jeg nu engang har.

Når eleverne forlader skolen, bliver de konfronteret med den første — og måske nok største — beslutning i uddannelsesperioden, nemlig valg af uddannelsesretning. Valget vil være afgørende for resten af deres tilværelse.

Man har ofte talt om at afstemme studieretningernes kapacitet med samfundets behov for folk af forskellig uddannelse. Det har man indtil videre måttet give op overfor. Det nuværende uddannelsessystem er stort set dimensioneret efter de uddannelsessøgendes behov. Man håber så, at den almindelige markedsmekanisme med dens balance mellem udbud og efterspørgsel vil virke regulerende på, hvor de studerende søger hen.

Nu koster et studium imidlertid det offentlige et sted mellem $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{2}$ million kr. pr. kandidat, alt efter studieretning. Det kan derfor efter min opfattelse ikke være ganske rigtigt at overlade det til en hvilken som helst student — efter fattig evne og uden særlig vejledning — at hitte ud af — hvordan og af hvem en sådan investering skal udnyttes. Det offentlige bør søge at planlægge og kanalisere de studerendes valg både af hensyn til samfundet og af hensyn til de studerende selv.

En kanalisering vil i mange tilfælde medføre adgangsbegrænsning til en række studier. Adgangsbegrænsning er imidlertid et kættersk ord. Mange ønsker det, men ingen tør rigtigt udtale det. Vi har inden for det medicinske studium et ganske godt og aktuelt eksempel på det spild, der kan ske af kræfter og penge. De studerendes antal er øget voldsomt i de seneste år til umådeligt besvær for universitetet, men antallet af medicinske kandidater holder sig næsten konstant.

*

Så meget om mulighederne for valg af studium.

Hvordan bør så studiets indhold

være? Hvad er det, man skal lære de studerende?

Tidligere tiders studieplaner var i et ikke uvæsentligt omfang baseret på at give de studerende en vis fundamental baggrund; på respekt for fortidens erfaringer og på indlæring af praktiske løsninger. Under devisen: Man må have gjort tjeneste på dækket, før man kan blive admiral.

Ved udvælgelsen af det stof, de studerende bør tilegne sig, er det for mig at se en grundlæggende forudsætning, at det — skal vi kalde det det praktiske stof — de studerende har lært, når de forlader et universitet eller en læreanstalt, vil være forældet eller irrelevant på det tidspunkt, hvor de er vel inde i deres karriere.

Man må derfor nu vende søgelyset fra fortidens erfaringer og rette det mod den mere usikre fremtid. Det betyder, at de studerende i bredden og i dybden må tilegne sig en fundamental viden, så de kan forstå baggrunden for vor nuværende eksponentielle ekspansion.

Hovedvægten i undervisningen må lægges på grundvidenskaberne. Den studerende må lære at kende begrænsningen i de gamle recepter og behovet for nye. Han må lære at erkende et problems kerne, og han må lære at analysere det, og det er vigtigt, at intet fundamentalt bliver sprunget over i studietiden.

Den detaljerede viden og håndlaget må han siden samle op under den praktiske indøvelse af sin profession.

*

Det gamle frie — og det vil efter min mening sige planløse — studies tid må være forbi. Undervisningen må stimulere de studerende til selv at tænke. Stoffet må læres ved aktiv deltagelse fra de studerendes side og ved en vekselvirkning mellem lærere og elever. Det er ikke nok, at ordene flyver som duer fra professorens læber til de studerendes åbne munde i et auditorium.

Det, man må tilstræbe at få udviklet i studietiden, er den konstruktive type, som synes, at det dejligste i verden er at få ideer og at være skabende, og man må undgå at udvikle den anden type — og den er der i øvrigt forbløffende mange af — som synes, at der er en ting, der er endnu dejligere, nemlig at spænde ben for de gode ideer.

*

Jeg sagde før, at man ved tilrettelæggelsen af studierne må lade den praktiske indlæring vige for den grundlæggende viden. Man kunne naturligvis forestille sig, at man lærte de studerende begge dele, men det ville give nogle umanerligt lange studier, og det begynder efterhånden at blive en almindelig erkendelse, at studietiden ikke bør være længere end 5 år.

*

Man diskuterer for tiden en hel del studiernes fleksibilitet og nødvendigheden af korte studier ved siden af de traditionelle mere langvarige og dybtgående.

Jeg tror, at man skal være forsigtig med at lægge for megen vægt på ønsket om fleksibilitet, hvor prisværdig tanken end måtte være. Efter min opfattelse bør studierne tilrettelægges, så de giver den korteste vej for dem, der bevidst styrer mod et mål, og det er trods alt de fleste. De, der søger andre veje og andre kombinationer, må så affinde sig med, at det vil tage noget længere tid for dem.

Tankerne om korte studier har deres baggrund i, at flere er af den opfattelse, at man ofte overkvalificerer de studerende til de job, de senere havner i, og at adskillige studenter, der gerne ville læse videre, viger tilbage for en lang studietid.

Man forestiller sig ofte et system, hvor man f. eks. efter 3 års studium kunne få en i praksis brugbar eksamen. Herefter skulle det være muligt at bygge videre på denne eksamen, så man ved nogle års yderligere studium fik en

eksamen, der ligger på vort nuværende kandidatniveau. — Jeg tror imidlertid ikke, at tanken er helt realistisk.

Som jeg allerede har sagt, må man give de studerende en uddannelse, de kan bygge videre på. Et afkortet studium må derfor have et vist teoretisk indhold og en vis mængde anvendelsesfag, og et sådant studium er ikke noget naturligt fundament for et længere og mere avanceret studium. F. eks. måtte man i givet fald i nogen grad begynde forfra med at udvide det teoretiske fundament.

Så tror jeg snarere, man skal gå den vej, ingeniørerne er gået. Her har man i de sidste 10 år haft to uddannelser, begge baseret på matematisk studentereksamen, med hver sin klare målsætning og som hver for sig kan stå alene: Det avancerede mere teoretisk betonedede civilingeniørstudium og det kortere akademiingeniørstudium, der har et praktisk betonet sigte, men som dog hviler på et solidt teoretisk grundlag.

*

Professorernes suverænitet har hidtil været en hellig ko. Suveræniteten gælder valget af undervisningsstof, og den er hidtil drevet så vidt, at det også er en frivillig sag for professorerne, om de vil koordinere deres undervisning med andre professorers — og så sker det jo ikke altid

Jeg har selv både under min studietid og i forbindelse med reorganiseringen af et studium oplevet forbløffende eksempler på, hvad denne suverænitet kan føre til.

Manglende sammenhæng i studiet, forældet stof der optager alt for meget plads, fag der er gået helt i stå, nye fag der ikke kan få den plads, der tilkommer dem i dag eller i værste fald slet ikke er taget op.

Jeg har ofte brugt det eksempel, at en læreanstalt er en virksomhed, der fremstiller kandidater. Hvis man forestillede sig, at en motorcykelfabrik producerer motorcykler på samme måde,

hvor 20 forskellige suveræne afdelinger deltog i fremstillingen, ville man være sikker på, at der ikke en gang kom en knallert ud af fabrikken.

Rektor magnificus har som den første for nylig haft mod til at røre ved problemet professorernes suverænitet i undervisningen.

For ikke at blive misforstået vil jeg tilføje, at professorernes suverænitet indenfor forskningen ikke bør anfægtes.

*

Med en studieordning, som den jeg har skitseret, og den er allerede indført ved flere studier, er situationen ganske speget for de nybagte kandidater. De har af hensyn til fremtidssikringen en betydelig teoretisk ballast, men de har, da studiet ikke bør vare i al evighed, kun sparsomt lært at nyttiggøre deres teoretiske viden i praksis.

Når de får deres første job i en alder af 25 år, er de ærlig talt sjældent ret meget værd, og de er så gamle, at de gerne skulle tjene nogle penge på dette job og ikke gå på lærlingeløn.

Arbejdsgivernes holdning til disse første års kandidater er varierende. I de større foretagender er man ofte indstillet på at tage de unge ind og træne dem op i foretagendets forskellige afdelinger med et vist fremtidsigte. I mindre foretagender derimod er arbejdsgiveren ofte tilbøjelig til at anlægge det synspunkt, at han skal have det mest mulige for pengene, og den nyslåede kandidat bliver udnyttet til det, han bedst kan bruges til. De bliver ofte sat til at feje det op, deres ældre kolleger ikke gider tage sig af, og det er ikke lige lærerigt.

En lønnet turnusordning, som den lægerne har, har derfor været på tale også for andre fag.

*

Når nu studietiden bør være begrænset, og når man under studiet bør lægge den overvejende vægt på de grundlæg-

gende fag, og kun i et strengt nødvendigt omfang kan tage anvendelsesfagene med, må denne form for studier kombineres med en efteruddannelse.

Der må være et samspil imellem grundstudiet og efteruddannelsen, således at man kan tillade sig at gøre grundstudiet kortere og mere teoretisk, når der findes tilstrækkeligt omfattende efteruddannelsesmuligheder i anvendelsesfagene.

Det er imidlertid først i de allersejeste år, man for alvor er begyndt at tale om en egentlig efteruddannelse, og det er måske på sin plads her lige at gøre opmærksom på, hvad efteruddannelse omfatter. — Den spænder lige fra selvstudier, tidsskriftlæsning, overværelse af foredrag, deltagelse i kongresser og kurser og til deltagelse i egentlige efteruddannelsesaktiviteter. Det er også nok værd at præcisere, at man ved efteruddannelse forstår en uddannelse, der foregår på kandidatniveau, i modsætning til de såkaldte videreuddannelser, der sigter mod et højere niveau, f. eks. licentiatstudiet og erhvervelse af doktorgrad.

Gennem efteruddannelsen må man holde sin viden ajour. Efteruddannelsen må supplere grunduddannelserne, hvor man ifølge sagens natur ikke kan udbyde mere specielle emner, ligesom der er discipliner, som man først med udbytte kan tage op, når man har været aktiv i nogle år. Men efteruddannelse skal ikke alene ajourføre og supplere. Den skal også — og måske ikke mindst — sætte ind på felter, hvor en udvikling er ønskelig eller kan forventes. Sagt mere bevinget, den må sigte på løsningen af morgendagens problemer.

For dimittenterne fra universiteterne og læreanstalterne er det først og fremmest dimittendforeningerne, det vil f. eks. sige Lægeforeningen, Ingeniørforeningen, Juristforbundet osv., der har taget ansvaret for efteruddannelsen — iøvrigt på eget initiativ. Der findes endnu ikke herhjemme nogen offentlig

efteruddannelsesvirksomhed for akademikere.

Alle er i dag klare over, at efteruddannelse må der til. Derimod er der meget divergerende opfattelser af, hvor megen tid det vil være nødvendigt at bruge på sin efteruddannelse.

Skønnene over efteruddannelsesbehovet svinger fra 5 til 15 % af arbejdstiden. Desuden skønner man, at den egentlige efteruddannelsesaktivitet, den der forestås af dimittendforeningerne, skal omfatte ca. halvdelen af efteruddannelsesvirksomheden. Inden for de dimittendforeninger, hvor man er længst fremme, kan vi se, at der endnu er ret langt igen, til efteruddannelsen har fået det omfang, den bør have.

Dette skyldes dels, at behovet for efteruddannelse endnu ikke er rigtig erkendt af de uddannelsessøgende, dels at der mangler muligheder for at få efteruddannelse, idet opbygningen af efteruddannelsen endnu kun er i sin vorden.

Det meste af efteruddannelsesvirksomheden herhjemme er kun ved at træde sine børnesko. Den har mere karakter af kortvarig kursursvirksomhed, end af egentlig efteruddannelse. Den har også endnu et noget tilfældigt præg. De kurser, man kan følge, er for ofte bestemt af, at enkelte personer har taget et initiativ inden for et bestemt område, hvor man hurtigt og enkelt har kunnet slumpe sig til at stable et kursus på benene.

Man er først nu i de mere fremmelige dimittendforeninger ved at få kortlagt behovet og ved at få etableret et helhedsmønster for den samlede efteruddannelse.

Længere er man ikke, selv om der snakkes meget om det.

*

Et sted i hovedbygningen, jeg husker ikke hvor, står skolens motto: *Redivivus luce nova*. Det betyder mig bekendt såmænd i al enkelthed, at skolen er nedbrændt et par gange og bygget op

igen. Men den officielle sandhed er for prosaisk, og i tidens løb har man prøvet at lægge forskellig symbolik ind i mottoet.

De vil af det, jeg har sagt, forhåbentlig have forstået, at vi er nødt til at indstille os på hele livet at skulle genopstå i et nyt lys, hvis ikke vi skal brænde ned.

Soranerfrokosten

Torsdag den 2. november 1967.

Fønixflag og en enkelt opsats med efterårets brogede flora prydede bordet, hvorom 25 soranerkammerater bænkedede sig. Vi traf årgange fra 1900 til 1953, deriblandt de to U.S.A.-mænd, Foster Dulles (Axel Feilberg) og Truman (Bjørning, nu fuldt restitueret efter en påkørsel af en kilometer-narkoman, oven i købet i en fodgængerovergang — den sikreste måde at risikere livet på ernemlig disse overgange).

I stedet for formanden, der har taget sig en tiltrængt ferie, bød næstformanden, *Svend Clausen*, velkommen til de fremmødte, med særlig reverens til æresmedlem Brincker. I Sorø havde der været en særdeles vellykket årsfest, men også stormen havde raset og i en af skovene væltet ikke mindre end 5000 træer; også på Akademiet og kirken var der sket skader, dog — lød det trøstende — vist ikke for over 100 000 kr. Dog står skolen stadig, og den fik sit leve.

I lang tid gik passieren livligt, men så udfoldede *Erik Sanders* (s. '41) sine talemåter: Han havde medbragt en af sine studenterkammerater, Jytte Petersen, f. Klysner, og dette tog han som udgangspunkt for en konstatering af, at damerne var de bedste hjælpere ved

soranerbiografierne, mændene har ikke tid! Vi ønsker mange flere piger i Sor. Samfund og udbringer et leve for dem. *Ellen Vibeke Jensen* gav en drastisk skildring af stormskaderne i Akademihaven og Filosofgangen.

Otto Mackeprang havde været i Sorø og på skolen for fuldt hus fortalt om sin tilknytning til musikken for elever i 2. og 3.g. Derefter foretog han et spring og oplyste, at prof. P. V. Rubow, i Dansk biografisk Leksikon (IX bd., 451) konstaterede, at Hauch i atten år havde været bosat i Sorø, »uden at dog Stedets historie eller naturskønhed inspirerede ham til det mindste lille digt«. Dette hensatte forsamlingen i stor affekt, ikke mindst Hauchspecialisterne *Ellen Boserup* og *Schjærff* — og vi var enige om, at den lærde professor åbenbart ikke kendte Hauchs klassiske translokationssang. Endelig boltrede han sig i sit speciale, gadenavne, og påtalte — venligt og uden brod — forskellige fejlangivelser i fødselsdagslisten, efterfulgt af en redogørelse for den rette bogstavering af gadenavne. Som sædvanlig morsomt og fornøjeligt.

Chr. Grüner priste Mackeprangs årgang, 1913; vi kan altid lære noget af Mackeprang. En tak til Mackeprang og årgang 13. Flere andre gav deres ufor-gribelige mening om gadenavne til kende, og alt endte i skøn harmoni.

Næste gang indleder vi den tilstundende jul på festlig vis, som det fra Arilds tid har været skik i gamle Danmark — det bliver *torsdag den 7. december, kl. 12,15*. Mød op i flok og følg!

P. Sch.

POST FESTUM

(Årsfesten på Akademiet 1967)

Atter dette år kunne vi samles på »vor gamle skole« for at fejre Soransk Samfunds kombinerede års- og rusfest. At dette arrangement har medlemmernes fulde bevågenhed og interesse kan konstateres alene af deltagerantallets størrelse: 284 ialt — fordelt ligeligt på gamle og unge medl. (under 30 år) — vi måtte også i år indføre det andetsteds så forkætrede begreb: adgangsbegrænsning! Årsfesten fornægter ikke sin soranske karakter, heller ikke hvad angår traditioner. Således samledes vi også i år indledningsvis i kirken for at lytte til det vidt berømmede barokorgel, som organist *Knud Vad* (s. '55) traktede med så megen myndighed. Programmet var i år sammensat af 3 koralforspil af J. S. Bach, endvidere Improvisation over en polsk psalmemelodi af *Szucynski* og endelig den uundgåelige og »uopslidelige« Konfirmationskantate. Vi mener sikkert at kunne konstatere, at alle, såvel gamle soranere som ledsagere, sætter pris på at opleve kirken i dens hele charmerende stemning, bi-stået af tusmørket og orgeltonerne — kunne vi dog bare få lidt varme på radiatorerne!

Næste punkt inden middagen er jo som bekendt rustalen, holdt i Festsalen. I år var det ærefulde hverv givet til dir.civ.ing. *Gunnar P. Rosendahl* (s. '39), der med matematisk nøjagtighed serverede en velforberedt rusforelæsning for kandidater. Den er trykt in extenso foran i bladet. Desforinden havde vor formand *A. Kann Rasmussen* budt vel-

kommen til (som han korrigerende programmet udtrykte det): Gamle soranere med ledsagere, hvorved han imødekom en længe næret misstemning hos vore (meget) kvindelige soranere.

Omsider kunne banketten i spisesalen samt »frastødende« lokaler tage sin begyndelse, efter at aftenens veloplagte magister bibendi, vores næstformand Sv. Clausen havde udbragt den forløsende skål. Sv. Clausens indsats på denne post er efterhånden også ved at blive tradition og en udmærket sådan: hans myndige, men aldrig humørforladte røst formår at trænge ud til alle kroge — også uden højtalerbistand!

Selv menu'en fortjener lidt spaltepads: den traditionelt møre oksefilet m. tilbehør. Et lille hjertesuk i denne forbindelse: Hvorfor varm, brun sauce til kold kartoffelsalat i mayonnaise! — Mogens Brandt ville vende sig i sin gryde — ja, gudskelov, at *han* ikke er gammel soraner!!

Aftenens første bordtale holdtes af rektor Østergård til jubilarene fra 1907 og 1917 — sæmt til amtslæge dr. med. Max Christiansen, der ved en beklagelig fejltagelse »sad over« fra 1906! Rektor »ville klogeligt undlade at give de modne jubilarer et ord med på vejen«, men idet han med en aktuel hentydning til de ældste jubilarens dimissionsår genopfriskede Einstein's teorier om den fjerde dimension: tiden fra netop denne periode, udtrykte han håbet om, at jubilarene ved gensynet med den gamle skole just ville føle, at den fjerde dimension mistede sin gyldighed. Til sidst et gjaldende »Leve« for de bærede.

Middagens øvrige festtaler fulgte Østergårds veltalenhed op på smukkeste vis med en sand perlekæde af verbale kunstudfoldelser, spændende fra det bevæget improviserede (afg. lektor Marcus Pedersen) over det virtuost udenadlærte (rus Jørgen Molde) til det kunstfærdigt nedskrevne: aftenens første (og største) indlæg ved landsretssagfører Edv. Mitens (s. '07), der takkede på jubilarenes vegne. Kommende langvejs fra, som vi alle vidste, bragte han et pust fra de karske færingier midt ind blandt os magelige soranere og sjællandsboere, citerende de bevingede ord: »Mangt skipast um, methan stundirnar litha« (Meget omskiftes under tidernes gang), og hermed var tonen slået an til mange og søde minder fra en længst hensvunden tid, dengang, da tiderne jo som bekendt var mindre omskiftelige. Hele skolens daglige gang anno dazumal blev skønsomt fremmanet i mindste detalje, og om Akademiets lærere dengang blev der bl. a. fortalt fig.: Rektor Hoff — kaldet Gåsen — underviste i dansk og oldnordisk. En interessant og venlig lærer var han. Når én havde fødselsdag, sagde han i timen: Kom herop og lad mig omfavne dig. Også jeg kom op en dag til ham, og jeg husker, hvordan hans skæg kildrede mig voldsomt. Så blev en sendt ud at købe wienerbrød hos bassekonen til hele klassen. Der var engang en, der svarede: Nej tak, hr. rektor, jeg spiser ikke søde sager. — Da lo rektor hjerteligt. Han kunne imidlertid også blive rigtig vred. Det blev han engang, vi havde købt en lagkage til en fest, som skolen havde arrangeret. Hvad ville I

sige, hvis Jeres forældre havde selskab, og så kom der en kage fra gæsterne til at forbedre maden, sagde han. Derimod smilede han, når Nissen havde tegnet billeder af lærere på tavlen. Zoffman underviste i naturhistorie. Han fortalte fra en Islands- og Færørejse. Hestene var så små, at selv han, der var en lille mand, slæbte fødderne efter sig under ridningen. På Færøerne regnede det jo meget, og færinger var derfor altid våde om benene — ellers blev de forkølede!»

Mitens' beskrivelse af Akademilærerne blev meget hurtigt fulgt op af en nutidig eksponent for denne egenartede race: lektor *Svend Ranvig* holdt (tilsyneladende uden manus. Red.) tale på de indbudtes vegne med hele sit fra timerne så velkendte vid i behold, endskønt han indledningsvis måtte tilstå, at den menneskelige hjerne, som han (efter eget udsagn) var udstyret med, udgjorde en forunderlig indretning: den sættes spontant i gang ved fødslen og går lige så spontant ud — når man rejser sig for at holde tale!

Med næste taler rykkede vi nok en generation ned: nemlig til russernes rækker, repræsenteret af student og p. t. soldat *Jørgen Molde*, der talte smukt til os gamle (gennem et højtaleranlæg, der strejkede for Gud ved hvilken gang) og i tilgift lod Herman Bang's længst svundne soranerstemme (fra *Haabløse Slægter*) klinge i fyldige citater.

Herefter blev turen givet til aftenens fanfare for damerne — vittig og krydret, så selv kartoffelsalaten smagte anderledes efter den omgang! Den hel-

dige var skovdir. *Poul Lorenzen*: »Hvad jeg har at sige til damerne, vil fremgå af det flg. Der var engang en herre, der holdt tale for damerne og i begejstring udbød: Hvad ville vort selskab være uden damer? Da lød en røst: Det ville være et herreselskab! Jeg selv har haft det privilegium at kende mange mennesker af almuen, nogle af dem på en gang originaler og personligheder, der ikke havde læst sig til deres livsanskuelse og visdom. En gammel mand på Hadsundegnen, som var noget af en filosof, udtalte sig således om spørgsmålet mænd og kvinder: »Hejst aa hund' aa kaalfolk, dem ka-en lær nøj, men kyer aa katter aa kwindfolk, dem ka-et æ nøt aa donster mæj.» Malere og billedhuggere har som bekendt hyldet kvinden i deres kunst. Det gælder ikke mindst den ældre tids kunst, men også i vore dages kunst findes skønne kvindeportrætter, dog også nogle, som går over eller under almindelige menneskers kunstforstand. Man kan på en udstilling standse ved et billede, der volder en del hovedbrud, men omsider når man til, at det er et stilleben med en agurk, et par tomater og en melon i aftenbelysning. Så slår man op i kataloget, og der står: Kvindeportræt!« Endelig citerede Lorenzen følgende lokalbestemte definition af kærligheden ved Heine: »Die Engel nennen es Himmelsfreud' Die Teufel nennen es Höllenleid' Die Menschen nennen es — Liebe!« og sluttede så med følgende salut: »Vi behøver ikke at udbringe et Leve for kvinderne — de lever jo alligevel længere end vi andre — men vi mænd rejser os, hæver vort glas og bringer

kvinden vor hyldet med tak, fra ungdommens år op i grånende dage, for »purpur, vårbris og toner.«

Omsider nåede vi da middagens clou (under osten): Kann Rasmussen overrakte med hørbar stolthed i stemmen den »eftertragtede gamle soranernål« i guld til ingen ringere end afgåede lektor *Marcus Pedersen*. Bevægelsen og overraskelsen var stor. Totalt overrumplet og synligt rørt formåede denne højt elskede lærer og inspirator, en institution på skolen gennem en menneskealder, at udtrykke sin dybtfølte tak både til den gamle skole, Soransk Samfund og til Kann Rasmussen i særdeleshed. Med denne bevægede overrækkelse klingede middagens feststemte begivenheder ud, og resten af aftenen gik (kun alt for hurtigt) i muntert samvær på øvre etage, hvor »dansen blev trådt i den tjeldede sal.« Også i år donerede Faxe Bryggeri et prægtigt kvantum øl, for hvilket vi retter en hjertelig tak til gammelsoraner-salgschefen og -direktøren.

B & B.

Sorø

Farverig historie gennem 800 år af Jørgen Blix

Sorø Spare- og Laanekasse har til hundredårsjubilæet den 31. oktober udsendt en lille morsom bog om Sorø. Forfatteren, red. Jørgen Blix, boltrer sig med friskhed og humør i skildringen af det mindefyldte, skønne Sorø, og man keder sig bestemt ikke under læsningen. Det er lykkedes på forholdsvis få sider at få kvintessensen af det soranske frem gennem fakta fra 1145 til nutiden, oplivet af mange småtræk og anekdoter. Kunstneren Thormod Kidde har tegnet

en række i brunlig tone udførte poetiske tegninger, og en rigdom af gode fotografier supplerer tegningerne. På billedet af den gamle Kro ses tre kvinder i gamle dragter; men mon disse tre gratier i hine svundne tider bar arm-båndsure?

Gid en større kreds må få lejlighed til at erhverve Jørgen Blix' bog — den vil være en fortræffelig vejleder ved et Sorøbesøg.

P. Sch.

Fodboldkampen d. 27. aug.

På grund af referentens overvældende travlhed og længere rejse til udlandet (det erkendes, at ingen af delene er gyldige undskyldninger, men tilsammen kan de måske give tilgivelse) fremkommer referatet af gammelsoraner-fodboldkampen søndag den 27. august (1967, dog) først nu.

Vi havde en hyggelig dag. Vi samledes alle — næsten — søndag formiddag på Hotel Kong Frederik til en kop kaffe, en pilsner og et taktikmøde. Nye og gamle ansigter blev præsenteret for hinanden, og vi var ved middagsbordet på skolen rørende enige om, at nu var det vist tiden til en sejr.

Det var det også. Men sejren udeblev. Da vi gik over til kampen, holdt i hundredevis af biler på Store Plads, og flere af de nye spillere på de gamles hold mindedes ikke, at kampen i deres tid havde trukket så mange mennesker.

Hvad det egentlig var, der trak, skal vi lade være usagt, men i sandhedens interesse bør det vel frem, at Det konservative Folkeparti samme dag holdt sommermøde på friluftsscenen i parken.

Om selve kampen: Tjah, Vi bed egentlig meget godt fra os i 1. halvleg,

havde nogle nærgående angreb og holdt skolens angreb stangen. Men så pludselig mod slutningen af halvlegen fik skoleholdet to hurtige mål. Et langskud havde Ibæk ingen chance for at klare, og et hovedstød efter hjørnespark fik lov at smutte ind i den almindelige forvirring.

Efter pausen overtog skoleholdet lidt mere af spillet men uden at kunne dominere som tidligere år. Det blev til et par gode mål igen, selv om Ibæk på målstregen havde nogle fantastiske redninger. Der er nu ikke noget så befordrende for konditionen som Ø-vitaminer. (Og så tillod brygmesteren sig ovenikøbet efter kampen at oplyse, at han havde forstuvet hånden allerede under opvarmningen).

I den anden ende sled og slæbte vore angribere for at få scoret, men det lykkedes ikke, selv om vi konstant skiftede ud. Vi havde to reserver med, og de røg ud og ind af banen, så kampen i den henseende mere mindede om en håndboldkamp.

Det lykkedes os ikke at få scoret — for første gang i 10 år! — og skoleholdet vandt således kampen med 4-0, to mål i hver halvleg. Sund, der nu er blevet 50, var med igen efter sin sygdom sidste år og var så nær ved at få scoret, som man næsten kan være. Hans hovedstød susede lige uden om stangen. Der kunne ikke have været en bybus imellem bold og målstang.

Efter et lidt stille kaffebord på skolen — der var ligesom ikke noget at råbe op om — kørte den samlede gammel-soranerstyrke stille og roligt halvvejs rundt om søen til Parnas. På vejen

holdt vi i det dejlige vejr en lille pause, hvor vi fik lov at smage et udpluk af brygmester Ibæks produkter.

Det var ikke ilde.

Keglespil, billard, minigolf og rafling kunne ingen røre os i, og aftensmaden var glimrende. Dog blev der fra forskellig side stillet forslag om, at man til næste år rejste med tog til Sorø. Jan Koch mente, at det kunne da være lige meget. (Han var kørende med en af os andre).

Henad 21-tiden var der opbrud, og vi skiltes efter en udmærket dag med hyggeligt samvær.

At vi tabte kampen var en af den slags detaljer, der altid er knas med ved et arrangement.

Jørgen P.

Dødsfald

Apoteker, dr. pharm. Knud Otterstrøm

* 4. august 1906 — † 16. december 1966

Det er snart længe siden, min gamle ven, Knud Otterstrøm, afgik ved døden. Man har bedt mig skrive nogle minderord. Det gør jeg gerne.

Knud Otterstrøm og jeg gik på skolen sammen, men aldrig i samme klasse. Allerede i de første år kom vi ind på livet af hinanden, og venskabet varede til hans alt for tidlige død.

Knud Otterstrøm var en glad dreng, som gerne tog kammerater med til sit gæstfrie hjem i Korsør. Denne glæde og gæstfrihed fulgte ham livet langt. Han lignede i ydre og indre henseende sig selv til det sidste.

Inden for farmacien uddannede han

sig ud over det sædvanlige, derfor var han vel udrustet, da han overtog det gamle apotek i Korsør.

I de år min kone og jeg var præstefolk der, kom vi ofte hos hans forældre. Senere stod et par gæstesenge altid opredt, når vi besøgte gamle venner.

Knud Otterstrøm elskede at rejse, og skønne ting prægede hans hjem. Hans hjælpsomhed var enestående fra Sorøtiden fra familien Neuhaus til ældre damer, som han hentede og bragte i deres rullestole, for at de kunne nyde sol og selskab i hans smukke have.

Mogens Christophersen.

Det er ikke altid, at bladet med det samme erfarer en soranerammerats bortgang — men vi bringer efterhånden omtale, når efterretning er indløbet.

Knud Otterstrøm var apotekersøn fra Korsør. Han kom på Sorø 1919 og udgik 1923 med realeksamen. 1930 blev han cand. pharm., 1933 Docteur en Pharmacie de l'Université de Paris. Efter ansættelse på apoteker i Gentoft, Berlin, Aarau i Svejts, Paris og København overtog han faderens apotek i Korsør.

P. Sch.

Landsretssagfører Erik Pontoppidan

* 31. januar 1894 — † 23. oktober 1967

Den 23. oktober døde landsretssagfører Erik Pontoppidan på Gentoft Amtssygehus, hvor han havde været indlagt for bl. a. en mavelidelse; en lungebetændelse stødte til og tog hans sidste kræfter.

Erik Pontoppidan tilhørte en fin, gammel kulturslægt; hans fader, dr. med. Knud Pontoppidan 1853—1916, var

foregangsmand indenfor psykiatrien; hans farbrødre ydede alle det betydelige indenfor deres felt: Dr. med. Erik Pontoppidan 1847—1919, var specialist i hud- og kønssygdomme, Morten Pontoppidan 1851—1931, en af vor tids mest særprægede præstekikkelser, endelig Henrik Pontoppidan 1857—1943, vor litteraturs store dommedagsprædikant.

Erik Pontoppidan gik på Sorø 1911—12 og tog studentereksamen dér. Påvirket af faderen, der altid havde haft en faible for skov og friluftsliv tog han, skønt interessen hurtigt fordampede, 1920 forstcandidateksamen i Polen, hvor han opholdt sig i fem år, og da han vendte hjem, begyndte han at studere jura; 1933 blev han cand. jur., 1936 landsretssagfører, og han havde møderet for højesteret.

Han var en søgt og højt elsket manduuktør, og han påtog sig store procedurer, ikke mindst som forsvarer med særlig forståelse af det menneskelige element. Han besad en helt utrolig arbejdsevne og kunne hurtigt sætte sig ind i en sag og bedømme dens muligheder.

Gennem svigerfaderen Carl Jespersen, direktør for »Politiken«, kom han i forbindelse med dette blad og blev medlem af bestyrelsen for A/S Politiken, tillige var han i bestyrelsen for A/S Alfred G. Hassings forlag, Politikens forlag A/S, A/S Gyldendalske boghandel, Nordisk forlag samt A/S Importøren.

Privat var han en stor naturelsker og glødende interesseret i musik; i sine unge dage spillede han kammermusik sammen med Sv. Chr. Felumb.

En frodig personlighed, en bredt forstående menneskekender — sådan var Erik Pontoppidan.

P. Sch.

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i december:

1. Harald Johs. Caspar Schrøder Krohn (f. 1887), udgået 1903.
1. Svend Arne Bredsgaard Hansen (f. 1907), på Sorø 1920—22.
2. Prokurist (Privatbanken) Caj Fog (f. 1897), Vendersgade 8, København K.
2. Kr. Thorv. Peiter Jensen (f. 1907), på Sorø 1919—21.
4. Grosserer Erik Sams (f. 1917) Hasserisvej, Aalborg.
5. Fabrikant Knud Palm-Nielsen (f. 1897), St. Møllevej 36, København S.
5. Købmand Poul Hansen (f. 1917). Rolighed 3, Sorø.
7. Grosserer Carl Johan Joseph Brincker (f. 1907), Bloksbjerget 5, Klampenborg.
12. Overklitfoged Axel Heidemann Rasmussen (f. 1897), Vilsbøl-Vanddet Plantage, »Søholt«, pr. Thisted.
15. Snedkermester Kresten Munch-Knudsen (f. 1892), Willemoesgade 8, København Ø.
15. Justitssekretær Bjarni Dahl (f. 1907), Vesterbrogade 196, København V.
15. Civilingeniør, underdirektør Per Schrøder (f. 1917), Kong Valdemars Vej 29, Nærum.
23. Overpolitibetjent, cand. phil. Albert M. V. Mathiesen (f. 1892), Bakkevej 4, København F.
23. Knud Poulsen (f. 1877), s. '96, i 1905 udvandret til Argentina.

24. Sigurd Flor (f. 1877), på Sorø 1891—93.
24. Sparekassebestyrer Nikolaj Fr. Bjerre Dahlrup (f. 1892), Marielystvej 48, København F.
25. Redaktør Viggo Stephan Vogelius (f. 1897), Hovedgaden 9, Hedehusene.
25. Karl-Adolf Olsen (f. 1917), på Sorø 1929.

*

På Landbrugsministerens derom nedlagte forestilling er overklitfoged i Thisted amt Axel Heideman Rasmussen (s. '17) ved kgl. resolution af 14. september 1967 efter ansøgning afskediget på grund af alder og med pension fra udgangen af december måned 1967 at regne.

*

Hædersgave:

På Fællesbankens repræsentantskabsmøde den 3. november har formanden for Fællesbankens Fonds bestyrelse, direktør Otto Schlegel, overrakt sparekassedirektør H. Krog-Meyer (r. '09) en hædersgave på kr. 10.000. Hædersgaven motiveres som »en anerkendelse af direktør Krog-Meyers betydelige indsats i skrift og tale mod pengenes værdiforringelse og hans aldrig svigtende interesse for sparernes tarv.«

*

Rektor ved Københavns Tandlægehøjskole, professor, dr. odont. P. O. Pedersen (s. '28) er blevet æresmedlem af det tjekko-slovakiske lægeselskab.

*

Klas Egeblad (s. '52), 2. reservelæge på amtssygehuset i Gentofte, forsvarede den 26. oktober en afhandling om blodets koagulation for den medicinske doktorgrad. Hans broder Mogens Egeblad (s. '45), er assisterende overlæge på amtssygehuset i Glostrup.

*

Fodbold:

Sorø Akademis skolehold havde den 29. oktober besøg af fodboldholdet fra Bir-

kerød Statsskole til en kamp i kostskolernes pokalturnering. Efter en spændende 1. halvleg førte Sorø med et mål ved Kim Lüthmann, og i 2. halvleg øgede Per Trojaborg til 2—0, inden Birkerød fik et trøstmål.

*

I en erindringskronik »De Savnede« (»Berl. Tid.«, 22. oktober) mindes prof. Chr. Elling en række bortgangne skikkelser fra universitetet. Under omtalen af en tur til Tudse herreds kirker, hvor Nationalmuseets direktør, M. Mackeprang, deltog, karakteriserer han denne som fuldkommen usnobbet og i besiddelse af et helt burschikost lune. Om Vilh. Andersen siger han, at han aldrig havde følt sig helt hjemme »derinde«. Han var for meget kunstner.

*

De sidste årtiers enorme industrielle ekspansion har medført et stigende behov for råstoffer, særlig rå-olie og naturgas. Under vore have skjuler sig umådelige mineralforekomster, og i de senere år er jagten efter dem begyndt. Dette rejser forskellige problemer: Det er dyrere at udvinde mineraler til havs end til lands, endvidere udkræves en særlig teknik, og endelig spiller ejendomsrettighederne til forekomsterne en rolle. Store rigdomme findes under havet: Diamanter, ædle metaller, jernmalm, sort sand(»Ilmenit«), mangan m. m. Alt dette har civilingeniør Viggo Jarulf (s. '37) diskuteret i en interessant artikel i »Ingeniørens Ugeblad«, 4. august 1967.

*

Ved Dansk ingeniørforenings årlige banket i København opstillede formanden, direktør, civilingeniør Gunnar P. Rosendahl (s. '39) et forslag om at etablere et højt kvalificeret tværfagligt råd, der kunne være rådgivende for regeringen og samfundet inden for den samlede tekniske sektor. Man mener fra ingeniørside, at dette er meget vigtigt og nødvendigt. Undervisningsminister K. B. Andersen ville gerne se

forslaget udformet i konkret form, så man kunne tage stilling til det. Han mente, at der ville blive brug — ikke for 3, men 30 eller 300 tekniske vismænd hertil.

*

Den 5. oktober indviedes udvidelsen af Den internationale Højskole i Helsingør — af tronfølgeren, prinsesse Margrethe. Blandt talerne var højskolens forstander Vagn Fenger (udg. 1921), der bl. a. gjorde nærmere rede for, hvordan man havde fået pengene til nybyggeriet. Fra de sidste Marshall-penge fik man 1,1 mill. kr., og staten har ydet 3,9 mill. i lån. For tiden er der godt 100 elever fra Danmark og 15 andre nationer; flere af lærerne er udlændinge, og undervisningen foregår på mindst to sprog, dansk og engelsk.

*

Den amerikanske pianistinde, miss Herdis Hanson, var barnebarn af organist Erik Siboni. Han levede fra 1828 til 1892 og var fra 1864 musiklærer ved Sorø Akademi samt organist ved kirken; han tog sin afsked 1883. Fru Hansons mor var datter af organist Siboni, hun var lærerinde ved Sorø pigeskole, og ved hendes bryllup med amerikaneren Hanson 1893, havde skolens piger indøvet »Nearer my God to thee« på engelsk. Datteren Herdis blev døbt i Sorø kirke. Herdis Hanson har jævnlig ferieret i Danmark og besøgt Sorø. For et par år siden var hun i Danmark, og i Sorø traf hun pianistinden fru Emma Leth, der en aften spillede hos fru Anna Mortensen, Storgade 40; fru Mortensen fortalte, at hun som 12-årig havde sunget ved Herdis Hansons forældres bryllup, og hun kunne stadig citere sangen. I slutningen af september i år var Herdis Hanson igen i Sorø for at hilse på den nu 86-årige fru Anna Mortensen, der trods sin høje alder endnu kunne recitere den kendte salme — det var en stor oplevelse for pianistinden. Anna Mortensen er moder til direktør Hans Mortensen (s. '31).

Fra skolen:

Sorø Akademis skole trænger til en *udvidelse*; for projekteringen står arkitektparret Niels og Eva Koppel. Særlig påtrængende er opførelsen af en ny fysik- og kemibygning; også spisesalsproblemet kræver en løsning. Rektor Østergaard har til undervisningsministeriet indsendt et forslag.

*

Akademiets *sportsanlæg* mellem Trautnersvej og Søgade er blevet noget forsinket af regnens ødelæggelser. Før det øvrige anlæg bliver de *nye tennisbaner* færdige; det bliver fire baner, der anlægges som asfaltbaner, hvad der vil lette den daglige pasning betydeligt.

*

Geheimeraad J. P. Traps Erindringer
Fra Fire Kongers Tid

G. E. C. Gad, 1966

Trap skriver om »Kongens store Eriks-gata«, Chr. VIII's og Caroline Amalies Rundrejse i Danmark 1840. Rejsen foregik med stort Følge og varede i 12 Uger:

»Mandagen den 13de Juli begyndte Reisen; saavel i Roskilde som i Ringsted gjorde Majestæterne Ophold, toge Forfriskninger, hvilke ingen af dem nogensinde forsømte, og gave Cour. Kl. 7 skulde de paa deres Kongereises første Dag have været i Sorø, men de kom først Kl. 9 1/2, og Kongen indvandt ikke det Misry for Uaccuratesse, som hvilede over ham som Prinds. I Sorø var stor Diner med Sang og Taler paa Akademiet, først Kl. 1 serveredes Kaffen; jeg erindrere det meget godt; Maanen skinnede deiligt over Søen, jeg gik langs den smukke Sø med min Ungdomsbekjendt J. Paludan-Müller, dengang constitueret Adjunct ved Akademiet (vi bleve nu i 1879 Doctores sammen ved Universitetet) og naaede først Sengens Hvile, da Solen stod op.«

I en Fodnote tilføjes: »Der gik mange, mange Aar, inden Müller, der nu er Provst og Præst i Sydsjælland, og jeg igjen saas. Da vi den 5te Juni 1879 ved

Universitetets 400-aarige Jubilæumsfest, hvor vi begge bleve Doctores, igjen taledede sammen, erindrede vi den smukke Nat.«
P. L.

*

Kommer der næste gang en Tuborg...

Landsforeningen »Den personlige Friheds Værn« havde 50 års jubilæum den 23. april, og i den anledning fortælles (»Viborg Stifts Folkeblad«) følgende historie om foreningens formand siden 1959, landsdommer *Helge Hoff* (s. '12):

Det var i tiden efter befrielsen, da landsdommer Hoff var medlem af den særlige domstol, der rejste Jylland rundt for at tage sig af værnemager- og tjenestemandssager, der havde forbindelse med besættelsestiden. En af disse sager skulle behandles i en lille vestjysk by, og da der var rejst anklage mod en præst for tjenstlige forseelser, skulle daværende provst for Åbenrå provsti, Frode Beyer, være bisidder i retten.

Han kom til sit hotel og sagde til natportieren: Mit navn er Beyer! Der skulle være reserveret et værelse til mig!

Snart efter kimede det igen på natklokken:

Mit navn er Hoff! Der skulle være bestilt et værelse til mig!

Så blev det den af skosværte og pilsnere mærkede portier for meget, og han hilste landsdommeren med denne salut:

— Hof! siger De! Der har lige været en, som kaldte sig Bajer, men det siger jeg: Stiller der én, som siger, han hedder Tuborg, kommer han den onde... ikke ind.

Vilhelm Gregersen aften

Soransk Samsfunds medlemmer indbydes.

Sekretær Ulf Gregers Andersen, dattersøn af præsten og forfatteren Vilhelm Gregersen (1848—1929; s. 'Sorø 1868) vil gøre en indsats for at stimulere den interesse, der via folkesangbevægelsen er

voksende for at synge igen. Som formand for »Studenterforeningens uafhængige Friktion« arrangerer han derfor søndag den 26. november kl. 20,00 en aften i Studenterforeningen, hvor sangerinden Pia Lemche, akkompagneret af sin broder, vil synge et repertoire af Vilh. Gregersens sange: »Der er noget i luften« og »Stræk din fod« etc. samt nogle af de smukke julesange, som er gået i glemmebogen, men som vi ikke har råd til at miste.

Til denne aften indbyder Ulf Gregers Andersen venligst Soransk Samfunds medlemmer.

Dødsfald

Kgl. skovrider Alfred Gram

* 17. januar 1897 — † 4. november 1967
Efter et pludseligt sygdomsanfald døde kgl. skovrider Alfred Gram, Hørsholm, den 4. november.

Alfred Gram var søn af den i sin tid kendte og anerkendte havebrugskonsulent Hans Gram, Koldemosegaard, Lyngve ved Sorø, død 1927, og hustru Caroline Christensen, død 1935. Alfred Gram kom på Sorø 1907 og udgik som student 1915; 1921 blev han forstkandidat. Efter et par år som videnskabelig assistent ved Landbohøjskolen (1921—23) ansattes han i statsskovvæsenet som forstassistent (1923—33), derefter blev han skovrider i Direktoratet for Statsskovbruget og 1940 kgl. skovrider på Hørsholmdistriktet, han tog sin afsked i foråret, men fik altså kun et kort otium i sin lejlighed i de skønne kavalérboliger i Hørsholm.

Ikke mindre end seks søskende Gram har gået på Sorø; foruden Alfred Gram

havebrugskonsulent *Niels Jørgen Gram* (1885—1956, pr. 1901); kommunegartner *Michael Gram* (1887—1946, pr. 1902. Sor.-Bl. 1946: 43); forstander (Statens plantepatologiske Forsøg) *Ernst Gram* (1891—1964, s. '09. Sor.-Bl. 1964: 101); viceskoleinspektrice *Johanne Elisabeth Gram* (1898—1960, s. '18. Sor.-Bl. 1960: 27); bibliotekar *Margrethe Gram* (1901—1965, s. '21. Sor.-Bl. 1965: 32).

P. Sch.

Det var dengang...

For nøjagtigt 25 år siden stod her i vort blad meddelelse om udsendelsen af en ny medlemsfortegnelse — og nedenunder følgende notabene:

»Som det vil være en Del af vore Medlemmer bekendt er der nogle (!) i Gang med et biografisk Værk om gamle Soranere. Dette Værk har ingen Forbindelse med Soransk Samfund, og vi beder Medlemmerne om ikke at forveksle dette Værk med Medlemsfortegnelsen...«

Om denne sidste står i ovennævnte meddelelse fremdeles, at den sikkert vil have »stor betydning for foreningens arbejde i fremtiden, lige som det kan lette kammeraterne i at komme i forbindelse med hinanden.«

Hvor meget mere betydning vil det biografiske værk, foreningen i disse år arbejder på, så ikke have?

Husk det, når I får (eller har fået) opfordring til at bidrage til arbejdet på det nye værk, som gerne i udpræget grad skulle overgå ovennævnte, som dog stadig har så megen værdi, at det stærkt efterlyses — mange gode soranere støttede det dengang. *Elbs.*

Fugleeksperten Carl Weismann

Carl Weismann (r. '22) har siden 1934 arbejdet med optagelsen af alverdens fuglestemmer, som han kender ud og

ind, mens vi andre kun fatter et lille kvidder. Denne passion er ikke alene en kuriøs hobby, men af stor betydning, hvor det gælder om at bortskræmme fugle, der er til gene og plage. F.eks. mågerne i Kastrop Lufthavn, på København Fisketorv og i Købbyen, spurvene omkring de store kornfirmaer og stærene, der forsyner sig så kraftigt af kirsebærrene på Peter Heerings farm, så der næsten ikke blev noget til vinfabrikationen. For at skræmme mågerne væk eksperimenterede Weismann med at få optaget disse fugles døds- skrig, men forsøgene standsede, da man ikke ville ofre 600.000 kr. for at blive plaget kvit. Til gengæld kostede det 1½ mill. kr. til en ny jetmotor, da en måge havnede i den. —

Ved nytårstid holdtes på et gods ved Toulon et stiftende møde, hvori Weismann deltog, med det formål at optage dyre- og fuglestemmer fra hele verden på bånd og bevare dem for eftertiden. Det bio-akustiske institut vil anlægge et diskotek med en pladesamling.

Noget af det første, der blev sendt til samlingen, var et bånd med tuataraens stemme. Tuataraen er en øgle, der lever på New Zealand, nærmest en levende forstening, som har eksisteret uændret som art i ca. 100 mill. år. Den har ligesom kyklopen Polyfernos hos Homer et øje i panden.

I dette efterår skulle instituttets næste møde holdes på Strødam, hvor Weismann bor. Villaen er et historisk sted, bygget som sommerbolig af C. F. Tietgen. Den rummer en mindestue, hvori der bl. a. hænger et maleri af Marmorkirken fra tiden, før den blev

færdigbygget, nærmest som en ruin, græsbevokset, med buske og et aske-træ, som Tietgen fjernede og bragte til Strødam, hvor det 100-årige træ nu kan ses. (Tietgen påtog sig at fuldføre Marmorkirken, et bekosteligt foretagende, hvorfor folkeviddet, når Tietgen spadserede dér, erklærede, at Tietgen »gik sin ruin imøde«).

Senere beboedes Strødam af billedhuggeren og maleren Viggo Jarl, og stadig findes nogle af hans portrætbuster og malerier dér.

Holbergfesten

Soransk Samfunds jyske afdeling indbyder herved alle gamle soranere til middag i anledning af Holbergs fødselsdag. Festen holdes søndag den 3. december kl. 19,00 på hotel »Tre Ege« i Brabrand ved Århus.

Påklædning: Mørkt tøj. Pris for middag exclusive drikkevarer kr. 27,50 pr. deltager. Demittenter fra 1967 med ledsagere er Soransk Samfunds gæster, medens årgangene 1963—66 betaler halv pris.

Tilmelding senest torsdag den 30. november til N. V. Jørgensen, Neptunvej 11, Århus C eller telefon (06) 13 67 11, lokal 152 mellem kl. 9,00 og 16,00.

REDAKTION:

Højagervej 67, Rungsted Kyst, lektor P. Schjærff. Tlf. 86 38 32 (ansvarshavende) og Algade 70, Vordingborg, overbibliotekar C. G. Elberling, Tlf. 511 (subs. 638).

EKSPEDITION:

Helgolandsgade 13, København V. Direktør N. E. Løgstrup. Tlf. (01) 21 63 37.

Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København.

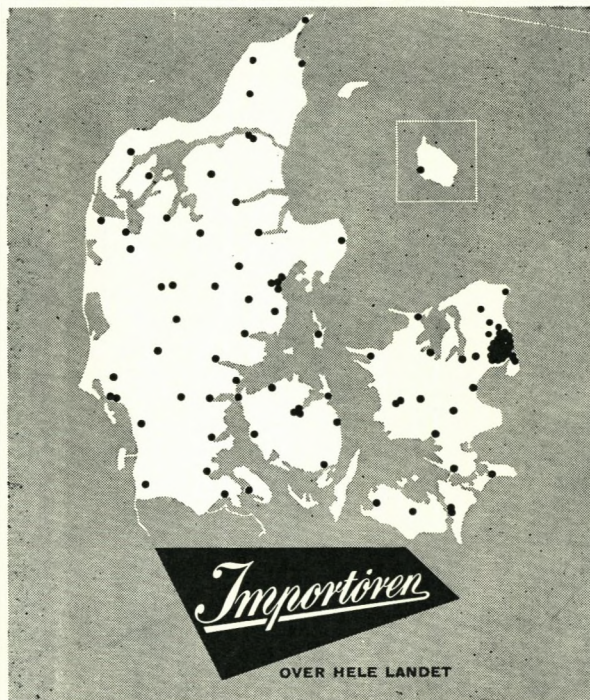
**SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ**

TELEFON (03) 63 00 27
POSTKONTO 7163

Krystal - Glas - Porcelæn

Nørregades Glashandel

NØRREGADE 30 - KØBENHAVN K - CENTRAL 12.922

*Annoncer til Soranerbladet
bestilles på (01) 21 63 39*

Mogens Krog-Meyer
Højesteretsagfører

Gothersgade 109, K.
Minerva 5800

**Kaina Rustolie - Kaina Vaabenolie - Kaina Loddefedt
Nova Slagloddepulver - Nova Svejsepulver**
De kendte Kaina- og Nova-Produkter
fra Vissinggaard Laboratorium anvendes paa Værksteder,
Garager og Fabrikker overalt i Danmark.
Forlang Kaina- og Nova-Produkter hos Deres Handlende.
VISSINGGAARD LABORATORIUM
Vissinggaard pr. Brødstrup . Telf. (05) 75 14 14

Højlund
&
Løgstrup

marketing

Tlf. (01) 21 63 37

Helgolandsgade 13

1653 København V.

BANKEN
for Sorø og Omegn

FILIAL AF
PRIVATBANKEN
I KJØBENHAVN A/S

luksusøl
til hverdagspris
HARBOE